

ΛΥΚΕΙΟΝ «Η ΑΘΗΝΑ»

1995

Γρηγορίου Θεολόγου

Χριστός

Πάσχων

Σκηνοθεσία Α. Μαδαμόπουλος
Μουσική διδασκαλία Άντα Κωβαίου

Διανομή

- 1.** Θεοτόκος: Ναταλία Ρομποτή
- 2.** Άγγελος 1^{ος}: Τσενεκλίδης – Σούλος
- 3.** Άγγελος 2^{ος}: Θεοδωρόπουλος
- 4.** Άγγελος 3^{ος}: Γιατράκος – Αντωνόπουλος
- 5.** Άγγελος 4^{ος}: Θαλασσινός
- 6.** Χριστός: Μπιμπλής, Περτσάς
- 7.** Ιωάννης Θεολόγος: Μίχας, Λεφάκης
- 8.** Ιωσήφ: Γερονικόλας
- 9.** Άγγελος 5^{ος}: Δανούσης
- 10.** Μαγδαληνή: Κουκούτση
- 11.** Άγγελος Κυρίου: Στεφανάτος
- 12.** Γρηγόριος Θεολόγος (ο ποιητής): Δασκαλόπουλος

Χορός (4 γυναίκες) Ανδρεάδη, Αγρογιάννη, Γιαλακίδη, Κουκούτση.

Εισαγωγή

Εκτός από τα πάνω από τετρακόσια έπη, δηλαδή ποιήματα, η παράδοση αποδίδει ομόφωνα στον Γρηγόριο τον Θεολόγο και ένα δράμα. Το έργο αυτό τιτλοφορούμενο από τον πρώτο εκδότη Antonius Bladus, edition princeps 1542, είναι γνωστόν από τότε ως «Χριστός πάσχων» ή «Christus patiens». Σε νεότερες εκδόσεις το έργο επιγράφεται και ως «Το πάθος του Χριστού» ή «Τα πάθη του Χριστού».

Η τραγωδία έχει συντεθεί από κάποιον που γνώριζε σε βάθος και πλάτος την αρχαία ελληνική λογοτεχνία, που διέθετε απέραντο φιλολογικό υλικό και μάλιστα με μοναδική ετοιμότητα να το χρησιμοποιεί εκεί ακριβώς και όταν το χρειαζόταν.

Απαράμιλλη είναι η ικανότητά του να εκφράζει συναισθήματα: Την εκπληκτική αφθονία των συναισθημάτων που δονούν την ευαίσθητη ψυχή της Θεοτόκου, την αφοσίωση της Μαγδαληνής, την προθυμία του Ιωσήφ, τη συμπάθεια των αγγελιαφόρων, την προσήλωση του γυναικείου χορού, την αυθεντική θεϊκότητα του Ιησού.

Οικεία είναι για τον ποιητή και η περιοχή της θεολογικής ουρανοδρομίας. Το βασικό θεολογικό θέμα του έργου είναι ο Χριστός, δηλ. η ενανθρώπιση του Θεού. Για τον δραματουργό ο Θεός δεν εκμηδενίστηκε μέσα στην ανθρώπινη φύση ούτε η σάρκα ήταν ένα πρόσχημα. Έμεινε αληθινός Θεός και έγινε αληθινός άνθρωπος. Ήταν ως φύση σύνθετος, διφυής, θεός και άνθρωπος, θεάνθρωπος.

Τέλος, ο ποιητής έχει την ικανότητα να προσαρμόζει παλιές λογοτεχνικές μορφές στις νέες απαιτήσεις. Το δράμα έχει συντεθεί «κατ' Ευριπίδη» αλλά είναι πέρα από μια Ευριπίδεια Τραγωδία, καθώς προορίζεται για ανάγνωση – ακρόαση ή για διδασκαλία στον ιερό χώρο του ναού και όχι για αναπαράσταση σε Διονυσιακό θέατρο.

Όλες οι παραπάνω ικανότητες, ιχνογραφούν το πρόσωπο του Γρηγορίου του Θεολόγου: την τρυφερότητα της ψυχής του, την ευαισθησία του, τη λυρική του διάθεση, τη διαλεκτική σχέση ανάμεσα στη γεμάτη αντιθέσεις ζωή αυτού του κόσμου και στην «εκείθι χοροστασίη», όπως έχει διαπιστωθεί στη διδασκαλία του.

Εμείς είμαστε απλώς ευλαβικοί αναγνώστες αυτού του σπουδαίου έργου και σας καλούμε σεμνά σε μια το ίδιο ευλαβική ακρόαση.